

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж., субота 25-го листопада 1916. Ч. 142. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, November 25, 1916. No. 142.

НОВИЙ АВСТРИЙСЬКИЙ ЦІСАР КАРЛО I.

СОЮЗНІ ВІЙСКА В РУМУНІЇ ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО МІСТ ЗЛЯТИНИ І КАРАКАЛЯ.

Румунська армія коло Оршови відтята. -- Велика добыча в Крайові.

НАЙБІЛЬШИЙ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ "БРИТАНІК" НА ДНІ МОРЯ.

ВІЙНА З РУМУНІЄЮ:

СОЮЗНІ ВІЙСКА ПІД ЗЛЯТИНОЮ І КАРАКАЛЕМ.

БЕРЛІН, 23. листопада. — Вісти з поля битви в Румунії доносять, що наступ союзних військ відбувається ся даліше після уложенних планів. Вієна, яку заняли Крайову, зближають ся скорим кроком до міст Злятина і Каракаль (оба міста лежать над рікою Алотоу). Румунська армія, яка в силі 50.000 людей знаходиться в околиці Оршови, є у великій небезпечі і ледви чи є для неї можливість виратувати ся.

В Крайові здобули союзні війська велику добычу. Між иншим взято там поперх 300 зєлїзничих возів.

Нїмецький урядовий звіт звучить:

"АРМІЯ ФАЛКЕНГАРНА: Завоєв складної границі Семітороу відбулася ся вчора лише перестрілка поміж патрулями. На сїм фронті Москалі одержали значні скіплення.

"На Волошиній союзні війська, які заняли були Крайову, зближають ся до ріки Алотоу (в напрямі Букарешту). Різночасно союзні війська поєднують ся також даліше на полудне, в напрямі до Дунаю.

"Воєнна добыча в Крайові є велика. Між иншим велика добыча здобули поперх 300 зєлїзничих возів.

"АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: В Добруджі і дозвол Дунаю відбувають ся сильна перестрілка артилерії."

РУМУНИ ВИСАДИЛИ У ВОЗДУХ СКЛАДИ З АМУНІЦІЄЮ І МОСТИ.

СОФІЯ, 23. листопада. — Болгарський генеральний штаб подає отсі вїсти:

"Румуни затопили свої власні кораблі на Дунаю. Коло Карабї висадили Румуни великий міст через Дунай і склади амуніції та магазини нафти."

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ПЕРЕСТРІЛКА АРТИЛЕРІЇ КОЛО СМОРГОНЯ І В КАРПАТАХ.

БЕРЛІН, 23. листопада. — Урядовий звіт звучить:

"Російські патрулі, які на полудне від Сморгоня робили зусилля, щоб після дозвол остріяння перевести наступ на наші становища, зістали відбиті.

"Догада поранена ся і тому перестрілка артилерії на сїм боєвій фронті стала живійша, а перелїтши в Карпатах."

РОСІЙСЬКИЙ РАПОРТ.

ПЕТРОГРАД, 23. листопада. — Російський рапорт звучить:

"Завоєв цього боєвого фронту відбувають ся перестрілка артилерії. На Волошині, в околиці Великого і Малого Торська над Нараркою, в околиці Свястлянкін, на полудне від Дїстара, в околиці Єзуполя, відбувають ся оживлений гарматний огонь."

НАТАСТРОФА В АРХАНГЕЛЬСЬКУ ДУЖЕ ТЯЖНИМ УДАРОМ ДЛЯ РОСІЇ.

БЕРЛІН, 22. листопада. — Після останніх вїстий, які надїшли зі Швеції, шведи спрочинили експлозією в пристані Архангельську, є впродє величезний.

Нїхоч розпочав ся тим, що три кораблі з амуніцією, які рано прибули до

КРАЙОВА ЯКО ПІДСТАВА ДО ДАЛЬШИХ ВОЄННИХ ОПЕРАЦІЙ.

ЛОНДОН, 23. листопада. — У військових кругах уважають положення Румунії яко дуже критичне. Вїєсові знавці роблять дуже малу надію на те, що бі румунська армія коло Оршови могла виратувати ся. Для неї є вправді ще отвертий відворот здовні північного берега Дунаю, однак в напрямі Дунаю машірують сильні війська неприятеля, які заняли були Крайову.

Треба надїтись ся, що вже в найблизших днях неприятель буде мати у своїх руках цілу Волощину, якої поверхні вїєсові оцінюють около 11.000 квадратних кілометрів. Волощина і полуднева Добруджа належать до найбільше урожайних частей Румунії.

Союзні війська, здобувши Крайову, мають значимі підстави до дальших воєнних операцій проти Букарешту. Союзні війська будуть могли небаром перевести транспорти своїх військ румунськими зєлїзницями і Дунаєм, замість через недоступні гори полудневого Семітороу.

пристані, вилетіли майже рівночасно у воздух, а в кілька хвиль опієли знова чотири кораблі. Товари, які находили ся на доках, випали жертвою огню.

Знищених 7 кораблів числять разом около 27.000 тонн. В пристані находило ся під ту пору значне число кораблів. Коли наступив перший вибух, повстала велика хвиля. Через те швидко до чимало зударів. Знова найменьше яких 20 кораблів впало жертвою огню.

Урядове оповіщення, що підчас катастрофи загинуло всего 790 осіб, є змїнишим закривавне правди.

Денні і магазини, які побудовано коштом 100 мільонів рублів, представляють аніж нуль згарин. Вартість згиненої амуніції оцінюють на 80 мільонів рублів. В магазині згоріло також 20.000 балів боєвино, призначеної у продажні в Москві. Фабрики гнир фірми "Трунгольскій" і "Проводія" втратили товарів вартости 15 мільонів рублів.

Коли наспіла вїсть про цю катастрофу, міністер жаринари Грігорович зістав заважаний сейчас до головної квартири царя.

Генерал Чувачев, російський міністер війни, мав сказати, що катастрофа в

Архангельську є одним із найбільших ударів для Росії.

Зі Стокгольму доносять, що англійський посол в Петрограді викривляється сїю "нагоду і в імені свого правительства постанови до правительства російського домагає, щоб англійські власті одняли надзір над сею пристанню.

НА МОРЯ:

НАЙБІЛЬШИЙ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ "БРИТАНІК" ЗАТОПЛЕНИЙ.

ЛОНДОН, 23. листопада. — Англійська адміралїтїя зїявлює звіт отсього змісту:

"Англійський корабель "Британік" зістав вчора рано затоплений на водах Егейського моря. Власна причина затоплення корабля покищо невідома: правдоподобно підводна міна або торпедо.

"На поклада корабля находило ся 1.106 осіб, між ними 500 людей залогів. Число ранених вїєсові оцінюють около 50."

Корабель "Британік" числять 48.158 тонн і був власністю корабельного товариства "Вайт Стар Лайн".

"Британік" був вантажі найбільшим англійським кораблем. Його будувом покинчено доперва в 1914 р. "Британік" був 885 стїв довжини, 94 широкій і 59 глибокий.

В 1915 р. англійське правительство взяло корабель під свій заряд. Як доносить "Британік" уажджено в шпиталі для Англійців, ранених на балканських терені війни. На кораблі находило ся 2.500 ліжок для хорих. Однак від червня сего року корабель "Британік" почав сповняти службу корабля пасажирського.

"БРИТАНІК" ВІХАВ НА МІНУ.

НЬЮ ЙОРК, 23. листопада. — Великий корабель "Британік" потонув, вїхавши на підводну міну.

Тутешнє бюро товариства "Вайт Стар Лайн" одержало з головної квартири в Лондоні повідомленне отсього змісту.

"Зі жалем повідомляємо Вас, що "Британік" потонув на Егейським морі з причини підводної міни. Втрати в людях вїєсові оцінюють 24 людей. Капітан і всі офіцери зістали виратуваними."

(Перші вїсти доносили, що корабель "Британік" затоплений торпедою німецького підводного корабля.)

ГРЕЦІЯ ВІДМОВИЛА ЖАДАННЯМ АЛІАНТІВ.

ЛОНДОН, 23. листопада. — З Атен доносять, що грецьке правительство ляло відмовну відповідь на останню ноту алїантїв. Телеграма звучить:

"Грецьке правительство відмовило жаданню вїєадмірала Фурнета щодо видачі оружа і амуніції в руки алїантїв. Греція мала видати 18 батерій польових гармат (одна батерія числять 4 гармати), 16 батерій гірських гармат, по 100 патронів для кожної гармати, 40.000 карабінів системи Манїхера і по 220 патронів для кожного карабїну, 140 машїнових зрієві враз з амуніцією і 50 вієсових автомобілів.

ПО СМЕРТІ АВСТРИЙСЬКОГО ЦІСАРЯ.

Новий австрійський цїсар яко Карло I. Лондон, 23. листопада. — З Амстердаму доносять на підставі вїстий, одержаних з Відня, отесе:

"На приказ нового цїсаря мають війська всіх доповняючих округів австрійсько-угорської держави, як також генерали і прочі офіцери та урядники вїєсові, зложити присягу вірности цїсареві Карлові I."

Дальші вїсти подають, що новий цїсар потвердив міністра війни, Кробатїна, в адміністрації його дотеперішних характері.

Наслідник престолоа обяв урядованс цїсаря.

Наслідник престолоа, Карло Франц Йосиф, який вже від кількох днів був у Відні, опитнув після смерти Франца Йосифа автоматично права австрійського цїсаря і яко такій обяв урядоване.

Прокляжція нового цїсаря.

Цїсар Карло Франц Йосиф видав проклажцію до народів Австрії і Угорщини, в якій заявляє, що буде вести війну так довго, доки не забезпечить Австрії певного істнованія і розвитку.

У своїй проклажції підносить новий цїсар найперше великі заслуги помершого для добра держави, а відтак каже: "Я довершу розпочате ним діло. Серед бурливих часів обіймаю престол. Своєю цілю ми ще не зовсім осягнули; ми ще не зовсім знищили мій неприятель, щоб побороити нашу монархію і наших союзників. З моїми народами постановив я вести боротьбу так довго, доки не осягнеммо такого мира, котрий забезпечить би істнованню і розвитку монархії. Я доложу всіх старань, щоб як найскорше усунути грози і жертви війни та удержати мир, скоро лише честь вашого оружа, життєві умовини моїх країв і наших союзників та поражене знущання ворогів на те позволят."

Останні хвилі життя Франца Йосифа.

Цїсар Франц Йосиф помер у вїєторію о годині 9.05 вечером у палаці в Шенбурзі. Колець був дуже спокійний. Останній монарх видав духа, немале бітання у глибокій соні.

В кімнаті доквинув смертної постелі були зібрані члени цїсарської родини. Між ними находив ся також наслідник престолоа Карло Франц Йосиф.

Пополудня наступило значне підвищеннє горячки. Хоч цїсар ще перед полуднем займав ся урядовими справами і спокійно леглий обід прийняти мави зауважити вже о год. 2-їй пополудні, що колець зближається ся скоро. О год. 6-їй вечером лікарі страляти всаку надію на довше удержаннє при життю цїсаря. Небаром опієли цїсар почав траїти прїтомності.

Цїсар був недужий на заплане горла, якого набавив ся через 10-ма днїчї прїнявдїю проходу підчас гостини Заєвського короля. В останніх днях знизало ся ще запалене легких, яке і спричинило катастрофу.

Вечером прибув до палати міністер Буїрїан. По год. 8-їй опитув вїєкім

нату цїсаря і удав ся до свого бюро, де в тїй хвилі одержав телефонічне повідомленнє про смерть цїсаря.

Похорон відбудуть ся в четвер. Ч В понеділок тіло цїсаря буде перенесене з Шенбургу до цїсарської палатиу Відні і устале в палатній каплиці.

В четвер відбудуть ся похорон. Тіло цїсаря буде зложено в родинній гробницї в костелі оо. Капучинів.

Урядове повідомленне про смерть цїсаря.

Вїєстка про смерть австрійського цїсаря була до тутешньої австрійської амбасадї великою несподіванкою, бо ще останні вїсти про стан його здоровля були досить упокоївими.

Урядове повідомленне про смерть цїсаря наспіло до амбасадї в середу о год. 3-тїй пополудні. Урядова телеграма була отсього змісту:

"Його Величство, наш Цїсар і Нормаль зомер дня 21. о. м. о год. 9.05 вечером по короткій недугі."

Заступник австрійського амбасадора, барон Цївденек, удав ся до департаменту для заграничних справ і подав особисто вїстку про смерть цїсаря.

Телеграма президента Вілсона.

На телеграму, яка надїшла від цїсаря Карла Франца Йосифа, в якій молодий монарх повідомив президента про смерть свого стрия, президент Вілсон вїєслав до Відня приватну коледїційну телеграму отсього змісту:

"Прощу Ваше Величство і цїсарсько-королівську Родїну приймати слова щирого співчуття від моїх жінок і від мене з причини великої втрати, яку Ви потеріли через смерть Вашого стрия, для которого я все мав чувства найбільшого поважання.

"Заразом пересїлаю Вашому Величству вирази співчуття правительства і народу Злучених Держав, а Вам посилаю найсердечнішу бажаня щастя і здоров'я."

Президент поручив американському послові у Відні, щоб він в імені президента Вілсона, американського правительства і народу зложив коледїційне австрійсько-угорському народоу і правительству.

Франц Йосиф 2-гий з ряду найдовше пануючїх.

Франц Йосиф, яко цїсар, панував найдовше із всіх володарів, бо 68 літ. Були вправді такі пануючі, які правили державою довше ніж Франц Йосиф, примаром одні з єгїпетських фараонів панували 99 літ, французський король Людовик XIV. панував 73 роки, але їх панованнє починало ся від дїтинства. Вони були володарями, але в дїйстві державою управляли їх ошкіуни, аж доки вони не підросли. Історія записала лише одного монарха, який панував довше від Франца Йосифа, а був ним єгїпетський фараон Рамзес II. Він правив державою безпереривно через 72 роки. Франц Йосиф царює 68 літ, а королева Англії, Вікторїя, царює 64 роки.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893. JOSEPH STETKIEWICZ, editor 68 Grand Street, Jersey City, N. J. ANDREW SAWKA, manager 68 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Subscription rates: United States: \$2.50 per year, \$1.25 per 6 months, \$0.75 per 3 months. Foreign: \$4.00 per year, \$2.00 per 6 months, \$1.00 per 3 months. Single copy 3 cents.

Address: SVOBODA, 68 Grand Street, Jersey City, N. J. Telephone: 498 Jersey City.

Ukrainian National Association logo and address: 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

3 біжучої хвилі.

Із Стокгольму (столиці Швеції) доносять під дату 22. надходста, що Ліґа живих під російською владою чужинців вислала до англійського президента міністрів Еквіста наступую телеграму:

Симпатія, яку Ви в своїй останній промові висловили тим Бірменам, коті терплять під турецьким пануванем, знайшла в наших серцях відгомін і є доказом того, що права і вольності малих народів аста і признач. Доля нашого братнього народу дотикає і нас. Ми просимо Вас не забувати, що гноблені Росією чужі народи мусять перенести далеко більші терпіння. Численні мільйони Фінляндців, Литовців, Білорусів, Польків, Жидів, Українців, Грузинів, Кавказців, Татарів і середноазійських народів аста на приказ російського уряду вигнані зі своїх селент, засуджені на голодоване, пограбовані і поборювані.

Видком ми опинили ся під російською кормігою, відомі нашу народую шпильваючі і реаліно систематично переслідують. Наше почуте справедливості не може згодити ся на те, щобі терпіння, далеко більші від терпінн Бірменів у Туреччині, були забуті і випущені зпа уваги. Вист про сі обставини астають ся дуже рідко до публічного відомо; жорстокості, які ми приневислені терпінн, є дуже мало звіні інакше Ви мусяли би були про се заговорити. Ми просимо Вас не забувати, що 79.000.000 чужинців, астають під російською владою, мусять зносити немилу терпіння і тужать за привнесенем своїх людських прав.

Ліґа Чужинців Росії: М. Лемнікний, предістател; барон Ріпп, секр.

Звісний російський журналіст Меньшиков пише в петроградській часосні "Нове Времє":

Поякн і нашою другою або третьою класою, яка єна потребує независимості і яка може бути найшасливішою тоді, коли одержить автономію під панованіем олігоко Росії.

На подібнім становищі щодо Польків астають і правительство італійське, яке враз з инними своїми союзниками ввело протест проти Польського Королівства, проклядоманого середними державами.

Київський губернатор гр. А. Н. Ігнатів наложив на часосні "Кієвскую Мсль" 300 рублів карн за статю Олександря Яблонського про зміну містерієв.

Мимо того, що воєнна цензура дозволела що стати видрукувати, губернатор Ігнатів на се не зважав, але зробив справу після своєї волі.

Не даром же славний російський поет граф Александр Пушкин називав себе давньох оліс знаменні слова: "Кому вважн під увагу всі ті користі, які У. Н. Союз дає своїм членам, то його треба вважати за найшасливішу організацію не лише між українськими, але і між чужими організаціями!"

Причини виступленя У. Н. Союзу з Федерації.

Діяльність М. Січинського в Америці.

Вже в попередній статі зазначили ми, що Мировас Січинський, обраний посаду секретаря Федерації, став на вукопартийнім становищі і старав ся використати свій вплив напередів для збудованя і скріпленя соціалістичної партії, через що і занедавав ті справи, яких полагоджене було головною задачкою Федерації.

Від початку основаня Федерації аж до хвилі виступленя з неї У. Н. Сокоз поглинено М. Січинською повну свободу діяння. М. Січинський казав, що мусять іхати но вічах — і йавив по вічах. Казав, що мусять організувати самостійні відділи Федерації — йавив і організував. Казав, що бюро Федерації треба перенести до Шікаго — переніс. Казав, що по вічах більше вадити не буде і обіймає посаду редактора "Робітничка", органу соціалістичної партії, — і шпав на редактора. На засіданні Загального Комітету Федерації (дня 22. липня) зрештучав зі секретаря Федерації — реалізацію принто, за який час заявив на засіданні, що люди домагають ся, аби він надав від секретаря — і аставав знову секретарем і т. д. т. д.

Одним словом: Січинський, що хотів, то й робив. Ніхто з членів ексекүтивного комітету не хотів ставити опозицію, коли бачили, що М. Січинський казав уяву, яка мисляла в собі критичку його роботи, уявляв за ворожий виступ проти себе. М. Січинський жав до вільності і не може паритати, що астаютьки У. Н. Сокоз йому в роботі шкодили або робити не позволяли.

І коли показало ся, що цілорічна діяльність Федерації не принесла майже ніякої користі ані для Федерації ані для української справи вважали, то винен тут в першій мірі сам Мировас Січинський.

Чи діяльність М. Січинського була виключно впливовою його власної волі, чи се діяло ся під впливом других осіб, се покищо пошлімаємо зовсім на боці.

Одноюю діяльністю, яку проявив М. Січинський протям цілого року, було устроюванн віч Федерації. Іх скількість сягає до 50 чи 60. Поминяючи те, що головною задачкою Федерації не були віча, аде передівсім сповнене ухвал Українського Союму, поставмо собі питанне: яку властиву ціль мали віча, улажувані за рамени Федерації, як іх переводжені і що ними ознаменовані?

Пршустім, що віча мали на цілі організуванн відділів Федерації. Питанно: кільки відділів Федерації зорганізувано при помочи віч?

Пршустім, що віча мали на цілі збирати жертв для війн і спрнт. Кілько зібрано жертв при помочи віч і на які цілі?

Тут мусямо піднести одну справу, а імено безглузде і нерозумне маріроваванн гроша. Касові звіти з многих віч вказували, що дуже часто більшу поовину, а нерас майже всі жертви, зібрані на війн, мусяли йти на покриття видатків війн. Банки, автомобілі, пританя — покривали часто ті гроші, які вічешники зложили на запомогу для нещасних вдів і спрнт. Таке діяло ся на жаль дуже часто, а яко докази нехай послужать рахунки комітетів, які устроювали віча.

Пршустім, що віча мали на цілі ухвалюванн протестів проти евенелюного прилученя українських земель до Польщі, та проти надухаття війск і инших кривд, яких допускали ся правительство на українське населенно. Питанно: який успіх ознагнет ся через протести на вічах і ухвалюванн резолюцій, коли їх не виконуть ся? Український Союм ухвалив такі протести ще цілий рік тому назад, а чому Федерація не сеї пори свій ухвал не перевела в діло? Чи ми протестуємо проти наших людей, чи проти правительства, які допущали ся і допущають ся надухаття?

Натомість ми бачимо на вічах що діяного. В багато случаях уживало ся і

Не масток є богатством для людей, а та сила, якою люди здобувають собі масток.

У свєті є лише одно жіноче право і називать ся воно "любов".

Весна астає до нас повертат, але молодість не вернет ся ніколи.

Пытка є усьміхом ростини.

уживать ся віч для полагоджуваня справ особистих і партійних. Дуже часто чулао ся, що віча Федерації мали характер віч партійних, соціалістичних, нік безпартійних, які Федерація мала передводити.

На вічах Федерації дуже часто вилучувалося реферати, які мали на цілі агітацію за соціалістично партією; на вічах федераційних заводиано соціалістичні сходини; по федераційних вічах улажувано звичайно основательські збори відділів соціалістичної партії; на вічах федераційних вважано присутних до передлати соціалістичного органу "Робітничка" і т. д. Яко доказ на се нехай послужать федеративні віча, приміром в Детройті, Юнгстатві, Нью Йорк і т. д.

Чулао ся, що навіть місцеву англійську пресу іформовано в сеї спроби, що федераційному вічу нададо характер соціалістичний. Доказом сього може послужать новинка, поміщена в англійській часосні у Вунсокет, Р. Ай., "The Evening Call" (з 23. жовтня 1916). Заголовок сеї новинки звучить: Cleveland Labor Newspaper Editor Delivers an Address in Lyceum Hall (Редатор клівлендської робітничої часосні вилучив зпромову в Лайсеум Гол). У тій новинці нема назв італіи про те, що віча у Вунсокет (дня 22. жовтня б. р.) відбуло ся а рамени Федерації Українців у Злучених Державах. Тут М. Січинський фігурує яко редактор клівлендського "Робітничка", а не яко секретар Федерації Українців.

Воно не дасть ся заперечити, що від початку основаня Федерації М. Січинський більше зявляв ся справами соціалістичної партії ніж справами Федерації, хоч йому ухвалено місячну платню в сумі 100 доларів і він зобовязав ся сповнити обовязки секретаря Федерації.

З 1 мая М. Січинський обняв редакцію соціалістичної часосні "Робітничка". Небаро, бо вже в числі з 4 мая, М. Січинський помістив статю (її дослівний зміст подали ми в попередній числі нашої часосні), в якій виступив з безпощадною критикою національно-демократичної і радикальної партії в старім краю — однокіш партії, які причинили ся до віднесеня і освідомленя українського народу. М. Січинський мусів бути свідомий того, що дітне своїм виступом дуже багато наших людей, які працювали, працюють і будуть дальше працювати в тих партиях. М. Січинський ставив тут знао на виключно на вукопартийнім становищі соціаліста. Чи Мировас Січинський забув про дотичну ухвалу Союму? Ми позволямо собі пригадати зміст сеї ухвали: "Визнаємо український загаль до єдності у сільських змаганях; визнаємо газети, щобі зашпидили іду і непришпидняльну полеміку..."

Що за ціль мала статя М. Січинського в "Робітничку"? Чи може принципальну полеміку?...

М. Січинський від самого початку старав ся забезпечити соціалістичним партиям вплив у Федерації. Се бачили ми ще на нарадах передоєвонних, коли М. Січинський робив заходи, щоб репрезентатив двох соціалістичних організацій втнхнуто до комітету, хоч обі сі організації не могли вивакази ся відповідним чином членів і по иншійшій день не були внішні зложити вкладки за своїх представителів до Загального Комітету.

М. Січинською вільно бути соціалістом і організатором і редактором соціалістичної партії, але в соціалістичною не вільно було надухаття свого становища яко секретаря Федерації до шійшій улад партії. Коли М. Січинський хотів улажувати віча соціалістичні і вести агітацію в користь своєї партії, се мін він робити, аде не уживати до сього віч Федерації.

Наслідки такої невправної роботи мусяли викликувати щораз більше незадоволенн серед загату проти Федерації, коті загаль бачив, що Федерація не сповняє тих задач, для сповненя котрих вона була до житя покликана.

ВІСЬМОДИНИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ АБО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК НА ЗЕЛЕНИЦЬКХ.

Минувшого тижня відбула ся в Нью Йорку нарада, в якій взяли участь делегати товариств зеленицьких робітників і зеленицьких компаній. Предметом наради був спосіб уведення в діло 8-годинного дня праці, який ухвалено підчас останньої сесії конгресу, прийнятого законом Адамсона. Сей закон мав увійти в життє з 1 мая 1917 р.

Тимчасом директори зеленицьких компаній не думають ані сповнити домашні завязки. Вони уважуют закон Адамсона за протископругий ішій і пообіли вже правні кроки, аби сей закон унеможливити.

Тому й останні наради між представителськими компаній і робітників не довели до жадного успіху. Делегати робітників заявляли, що їх руки з огляду на становище компаній з зовсім розв'язані та що товариствам зеленицьких робітників не позістає ніщо иншого як з 1 мая 1. січня 1917 року розпочати загальний зеленицький страйк.

І наради між робітниками а компаніями будуть ще підняті наново, се покищо незвісно. Представителі робітників з той гаді, що ні. Богато між ними добуває шійш в ухваленю закона про 8-годинний день праці лише виборний маневр Вілсона, щобі заохотити до себе голоси зеленицьких робітників, які в деяких стейтах рішили вислді виборів на президента. Заступник президента товариства зеленицьких кондукторів заявив, що зеленицькі робітники своїми голосами рішили вибор на президента в користь Вілсона. Він заявив, що між иншими стейтами в Вілсоніві зеленицькі робітники дали Вілсоні 13.000 голосів, в Мінесоті 12.000 в Нью Мексико 5.500, а в Огайо 30.000. В тих стейтах майже всі зеленицькі робітники віддали свої голоси за Вілсона і рішили загальний вибор в його користь.

Після безуспішних нарад з представителськими компаній відбула ся коротка нарада самих заступників робітничих товариств. На сій нараді висловлено одностайно гадку, щобі на слуцай, коли би компаній вибороли неважисті закона про 8-годинний день праці, зеленицькі робітники розпочали генеральний страйк.

І дійсно в кілька днів після наради представителів робітників і компаній майже всі зеленицькі компанії ввнесли до судів поданю о "інджонхент" на закон в справі 8-годинного дня праці на зеленицьких.

Останні вїсти з Кеітаса доносять, що тамашній суд видав ореченн в користь зеленицьких компаній, признаючи загалний закон яко такий, що противить ся конституції Злучених Держав.

ДОРОЖНЯ ЩЕ ЗРОСТЕ.

Щає від часу телеграмн прийшли в Кеітасі про поодинокі протести Зеленицьких Держав проти дальшого вивозу споживчих продуктів за границю. Коли би хочів почислити всі ті протести, які вислано до президента Вілсона, та начислени би їх на кілька десоток. Але висчислювати кожний окрема нема поща. Президент Вілсон, аки ще не відбули ся вибори на президента, ні одним слівцем не відважав ся на ті протести. Аде коли скінчили ся вибори і президентом Злучених Держав вибрано знова Вудроу Вілсона, нап президент Вілсон сказав тепер своє слово. Він на всякі протести проти вивозу споживчих продуктів за границю відповів одним словом — ні!

Мимо горячої агітації за забороною вивозу життєвих продуктів, президент Вілсон не годить ся опирати тім заборонам. Наступного тижня на руки президента надходила одна петція за другою, аде президент ні на одну не звернув уваги.

Найновіші вїсти доносять, що нема найшасливішої надії, аби ухвалено, зоборонити вивіз споживних артикулів за границю. Всі ті, що через дорожню набільшють терпять, звернули свої очн на купців. Закладають некарям, що хліб тому по дорожкві, бо некарі так захопити. Закладають різникам, що месо тому так по дорожкві, бо різники так захопити і т. д. Для некарів, для різників і т. п. нема доброго слова. Для них є лише слова прокляття.

Що-ж заявив некар, що хліб по дорожкві? Підлом нічого. Він платити дорого за месо, тому мусять піднести ціну на хліб. Різник платити дорого за

месо, тому мусять дорожнє його перепродувати. Шпа вина лежить не у мейшних купців. Вина лежить у так званих "тростах", які контролюють весь промисл і торговлю Злучених Держав. Вони накладають знизжуючі і підвишують ціну на продукти. Вони можуть робити, що самі захочуть, бо над ними нема нікого старшого, кромі правительства. Одлюке правительство має силу і владнє над тростями.

І коли інші трости вислають пожитку до Європи, а в Злучених Державах відносять дігнү, то тут вина тростів є меншша ніж вина ярвітельства. Бо по силку до Європи і підвишують ціну на продукти правительство може здержати. Коли правительство збав, аби шпа на пожитку не було високою, то повинно стією правительство є здержати дальню високу пожитку до Європи. Тоді і шпа не пожитку обнижкити ся в Злучених Державах.

Та покищо нашою президентом не заається на тім, аби населенн Злучених Держав не терпіло нужди. Він не проважить ся дальнюю високою пожитку за границю. Шо більше: президент Вілсон протестує проти заборони вивозу пожитку за границю. Він не годить ся, що би вивіз державити.

З привозу того треба сподівати ся є більшою дорожнє, а до того воно на кінци дідає — Бог святий знає.

"ТІ САМОЛЮБІ"

Як пішла я на чужину, (Буде тому кілька літ); Не для розкоші і шастя Пішла я у чужий світ. Попрашала рідну сестру, Та не мали любі діти; І пішла я в світ за очі, Щоб не жити у ярмі. Попрашала ось родину Попрашала нарід свій, Пішла, щоб рабом не бути В землі рідній — не своїй. Хоч душа у суми повилася, Серце в грудях вилаясь; Невмигало щось центаго: "Геть з неволі, геть з сих піль!"

І жию днесь на чужині, Вже не гну карку в ярмі, Та не мали любі діти, І все тяжкше щось мені. Край мій рідний кровю злитий, Земля нарід мій в ярмі; "Самолюбі ті! Трус над труси!" — Щось так тепле мені в сні. Проти мене, рідній краю, Ті народе мій, прости, Що тут трусом я ховаюсь, Щоб ярма нести нести. Анастасія Рибак.

Віддана, Па. 20. вересня 1916.

ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ РОСІЙСЬКИХ ПОСЛОК АМУНЦІЙ.

"Російські відносини" запанували на корабельних верстаках на водах Брукліна (Н. Й.). Тисячі тон ріжного товару, а найбільше воєнного, пригнотронувано до пристани, де вони мусять лежати, аж поки впрости в Петроград не приде дозвіл і повідомленн, що їх можна дальше вислати. На найменшю посылку до Росії російський торговельний офіційний дозвіл мусить дістати телеграфічно, дозвіл в Петроград від міністра торговлі. Така відносина стають ся щораз прикриванішою і будуть тривати до пізньої весни. Причина с'єга, що російська пристань Архангельська є мерзла і корабельне пошлює з нею є неможливе.

Корабельні агенти відкладають дальші послки до Росії. Своім кліентам вони кажут, що пристань Архангельська і Владивосток замкнені.

Товари мусять йти до Росії лише за попереднім дозволом Петрограду. Впрочи правительство годить ся на се, аби товари шипила товари, аде годить ся з тим застереженнм, що їх виладуть ся в першій-лінійшій хінейській пристані і їх мусять ся лиш переруджувати на конті послачногого так довго, аж доки російське правительство не дасть дозволу ввезти їх до Росії.

Для Брукліна грозить з того привозу поважна небезпека. В російських доках" при 42-тій улиці панує шкільно-лінійшій, азіст. Всьо є обсаджене амуніціями і велике число людей стереже ті кораблі, в яких виладуть ся історичні вояжні предмети. Веварня скілька амуніцій, зеленицьких машин, тармак, бочок пороку, бомб, гранат, прочих воєнних матеріалів загрожую докла. Велике число малих кораблів стоїть, нездисло до кінці, очікуючи, коли приїде в Петроград дозвіл вивозити артикулі з бруклінянських докв до Росії. Але на се треба мабуть довго чекати.

